

Bruselj, 11. december 2020
(OR. en)

13967/20

CT 117
ENFOPOL 347
COTER 114
JAI 1105
COSI 249
IXIM 137
CRIMORG 118
CYBER 275
CATS 102
DROIPEN 121
COPEN 380
COPS 474
HYBRID 45
PROCIV 96
COVID-19 55

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj: za generalno sekretarko Evropske komisije:
direktorica Martine DEPREZ

Datum prejema: 10. december 2020

Prejemnik: generalni sekretar Sveta Evropske unije Jeppe TRANHOLM-
MIKKELSEN

Št. dok. Kom.: COM(2020) 795 final

Zadeva: SPOROČILO KOMISIJE
Agenda EU za boj proti terorizmu: predvidevanje, preprečevanje,
zaščita in odzivanje

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2020) 795 final.

Priloga: COM(2020) 795 final

Bruselj, 9.12.2020
COM(2020) 795 final

**SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, EVROPSKEMU SVETU,
SVETU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU
REGIJ**

Agenda EU za boj proti terorizmu: predvidevanje, preprečevanje, zaščita in odzivanje

I. UVOD

Evropska unija je edinstveno območje **svobode, varnosti in pravice**, na katerem lahko vsakdo zaupa, da sta njegova svoboda in varnost zagotovljena in dobro zaščitena. Demokracija, pravna država, spoštovanje temeljnih pravic, zlasti pravice do zasebnosti, svobode izražanja, in svobode veroizpovedi, ter spoštovanje raznolikosti so temelji naše Unije.

Najnovejši napadi na evropskih tleh so jasen opomnik, da je grožnja terorizma še vedno resnična in preteča. Ker se ta grožnja razvija, se mora razvijati tudi naše sodelovanje v boju proti njej. Nadnacionalna narava terorističnih mrež zahteva odločen skupni pristop na ravni EU, ki varuje in ohranja našo **pluralistično družbo**, naše **skupne vrednote** in **naš evropski način življenja**. Državljanji in državljanke imajo pravico, da se počutijo varne v svojih domovih, na ulicah in pri uporabi interneta. EU ima ključno vlogo pri zagotavljanju te varnosti.

To vprašanje je še toliko bolj pereče, ker je **ogroženost EU zaradi terorizma še vedno visoka**. Džihadistična grožnja, ki jo posebej jajo Daiš in Al Kaida ter z njima povezane organizacije, še vedno obstaja¹, hkrati pa jo delovanje teh organizacij še dodatno spodbuja. Grožnje nasilnih desničarskih in levičarskih skrajnežev naraščajo. Spreminja se tudi narava napadov. Veliko večino nedavnih napadov so izvedli posamezniki, ki so delovali na lastno pest, in sicer so bile priprave na napade pogosto omejene, napadi pa so bili izvedeni z lažje dostopnim orožjem, pri čemer so bili tarča množično obiskani ali zelo simbolični kraji. Čeprav je verjetno, da bodo napadi samostojnih akterjev še naprej pogosti, ni mogoče izključiti bolj izpopolnjenih napadov. EU mora biti pripravljena tudi na grožnje, ki jih prinašajo nove in nastajajoče tehnologije, kot so zlonamerna uporaba brezpilotnih zrakoplovov, umetna inteligenca ter kemične, biološke, radiološke in jedrske snovi. Širjenje radikalnih ideologij in gradiva z navodili za teroriste se pospešuje z uporabo spletne propagande, pri čemer uporaba družbenih medijev pogosto postane sestavni del samega napada.

V zadnjih dveh desetletjih je **evropsko sodelovanje na področju boja proti terorizmu** stalno napredovalo in krepilo zmogljivosti držav članic za zagotavljanje varnosti svojih državljanov. Razpolagamo z obsežnimi mrežami za izmenjavo informacij, ki jih podpirajo vse bolj interoperabilne podatkovne zbirke EU ter okrepljeno policijsko in pravosodno sodelovanje. To nam pomaga pri čezmejnem zbiranju informacij. Da bi teroristom odrekli sredstva za delovanje, smo se opremili tudi z učinkovitimi orodji, na primer na področju strelnega orožja, predhodnih sestavin za eksplozive, financiranja terorizma in kriminalizacije potovanja za teroristične namene. Stanje teh prizadevanj je opisano v **poročilu o napredku pri vzpostavljanju varnostne unije**². Vendar pa moramo močno okrepiti skupno delo, zlasti v boju proti privlačnosti ekstremističnih ideologij, in boljše zaščititi javne kraje, ki so tarča teroristov. Odpraviti moramo tudi lažno dihotomijo med spletnim in nespletnim z uskladitvijo njunih varnostnih okolij ter organom kazenskega pregona in pravosodnim organom zagotoviti sredstva za izvrševanje zakonodaje v obeh okoljih.

Ta nova **agenda za boj proti terorizmu**, ki je bila napovedana v strategiji EU za varnostno unijo³, združuje obstoječa in nova delovna področja v skupnem pristopu k boju proti terorizmu. Skupni pristop se bo izvajal v usklajevanju z državami članicami ter ob

¹ Glej ESZD(2020) 1114.

² COM(2020) 797.

³ Sporočilo Komisije o strategiji EU za varnostno unijo z dne 24. julija 2020 (COM(2020) 605 final).

sodelovanju z Evropskim parlamentom in Svetom⁴, pa tudi z vključevanjem družbe kot celote: državljanov, skupnosti, verskih skupin, civilne družbe, raziskovalcev, podjetij in zasebnih partnerjev. Agenda temelji na dosežkih iz preteklih let in določa vrsto ukrepov, ki jih je treba na nacionalni ravni, ravni EU in mednarodni ravni sprejeti na štirih področjih, opisanih v nadaljevanju.

Prvič, izboljšati moramo **naše predvidevanje** obstoječih in nastajajočih groženj v Evropi. Izmenjava informacij in večdisciplinarna kultura sodelovanja, ki je prisotna na več ravneh, ostajata ključni za zanesljivo oceno groženj, iz katere lahko črpa politika za boj proti terorizmu, ki bo kos izzivom prihodnosti.

Drugič, prizadevati si moramo za **preprečevanje** napadov, in sicer z obravnavanjem in učinkovitejšim zatiranjem radikalizacije in ekstremističnih ideologij, preden se zakoreninijo. Poskrbeti moramo, da bo vsakomur jasno, da spoštovanje evropskega načina življenja skupaj z demokratičnimi vrednotami in vsem, kar ta način življenja predstavlja, ni izbirno. Ta agenda določa načine za zagotavljanje prednostne podpore lokalnim akterjem in za izgradnjo odpornejših skupnosti v tesnem sodelovanju z državami članicami, pri čemer upošteva, da so nekatere napade izvedli tudi Evropejci, ki so odraščali v naši družbi in so bili radikalizirani, ne da bi kdaj koli obiskali konfliktno območje.

Tretjič, za učinkovito **zaščito** Evropejk in Evropejcev moramo še naprej zmanjševati ranljivosti, bodisi na javnih krajih bodisi pri kritični infrastrukturi, ki je bistvena za delovanje naše družbe in gospodarstva. Ključnega pomena sta posodobitev upravljanja zunanjih meja EU z novimi in nadgrajenimi obsežnimi informacijskimi sistemi EU ob okrepljeni podpori agencije Frontex in agencije eu-LISA ter zagotavljanje sistematične kontrole na zunanjih mejah EU. To je potrebno za odpravo potencialne varnostne vrzeli pri vračanju tujih terorističnih bojevnikov.

Četrto, da bi se lahko **odzvali** na napade, ko se zgodijo, moramo kar najbolje izkoristiti operativno podporo, ki jo lahko zagotovijo agencije EU, kot sta Europol in Eurojust, ter poskrbeti za ustrezní pravni okvir, ki bo omogočal privedbo storilcev pred sodišče in zagotavljal, da žrtve prejmejo podporo in zaščito, ki jo potrebujejo.

Ta pristop temelji na potrebi po nadaljnjem neutrudnem poudarjanju **izvajanja in izvrševanja**. Da bi izkoristili prednosti harmonizacije in sodelovanja na ravni EU, je bistveno, da pri uporabi ključnih instrumentov, kot so direktiva o boju proti terorizmu, direktiva o strelnem orožju⁵ in pravni okvir za boj proti pranju denarja in financiranju terorizma⁶, ni vrzeli ali zamud.

Nazadnje, pri vseh štirih stebrih te agende so za izboljšanje varnosti v EU bistvenega pomena **mednarodna prizadevanja**, ki olajšujejo sodelovanje in spodbujajo krepitev zmogljivosti.

⁴ Glej nedavno videosejo ministric in ministrov za notranje zadeve z dne 13. novembra 2020, na kateri je bila sprejeta skupna izjava: <https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/jha/2020/11/13/>

⁵ Direktiva (EU) 2017/541 z dne 15. marca 2017 o boju proti terorizmu (UL L 88, 31.3.2017, str. 6).

⁶ Direktiva (EU) 2018/1673 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o boju proti pranju denarja z uporabo kazenskega prava (UL L 284, 12.11.2018). Danske in Irske direktiva ne zavezuje. Direktiva (EU) 2018/843 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive (EU) 2015/849 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma ter o spremembi direktiv 2009/138/ES in 2013/36/EU (UL L 156, 19.6.2018, str. 43).

II. STRATEGIJA ŠTIRIH STEBROV ZA BOJ PROTI TERORIZMU: PREDVIDEVANJE, PREPREČEVANJE, ZAŠČITA IN ODZIVANJE

1. PREDVIDEVANJE

Predvidevanje slepih peg ostaja ključno sredstvo za krepitev protiterorističnega odziva Evrope, da bi bila ta še naprej korak pred časom.

Strateški obveščevalni podatki in ocena groženj

Strateški obveščevalni podatki so ključnega pomena za oblikovanje in razvoj politike ter zakonodaje EU na področju boja proti terorizmu, ki vedno bolj temeljita na zaznavanju groženj, ter za boljše predvidevanje teh groženj. Protiteroristična politika, ki bo kos izzivom prihodnosti, bi morala temeljiti na zanesljivih ocenah groženj, ki jih pripravijo zlasti **nacionalne varnostne in obveščevalne službe**. V zvezi s tem je vloga Obveščevalnega in situacijskega centra EU (EU INTCEN) ter njegovo strokovno znanje o glavnih grožnjah, trendih in načinih delovanja, povezanih z notranjo varnostjo EU, ključnega pomena za izboljšanje našega situacijskega zavedanja in podporo naši zmogljivosti za oceno tveganja. Obveščevalni in situacijski center EU je izredno odvisen od visokokakovostnih podatkov držav članic, ki bi morale stremeti k izboljšavam na tem področju. Države članice bi zato morale zagotoviti, da se lahko Obveščevalni in situacijski center EU zanaša na točne in posodobljene podatke ter zadostne vire. Komisija in ESZD si bosta prizadevali za boljše vključevanje strateških obveščevalnih podatkov v politike na področju boja proti terorizmu. Ključnega pomena za okrepitev sodelovanja je nadaljnji dialog, ki temelji na obstoječih strukturah in delu koordinatorja EU za boj proti terorizmu.

Ocene tveganja in pripravljenost

Ciljno usmerjene ocene tveganja omogočajo zainteresiranim stranem iz različnih sektorjev, da opozorijo na obstoječe pomanjkljivosti in tako bolje predvidijo morebitne napade. Komisija bo predlagala nove načine za spodbujanje ocen tveganja in medsebojnih strokovnih pregledov v zvezi z ukrepi, katerih namen je boljše predvidevanje terorističnih groženj. V okviru prihodnjega predloga o **odpornosti kritičnih subjektov** bo predlagala vzpostavitev svetovalnih misij za podporo državam članicam gostiteljicam in upravljavcem kritične infrastrukture posebnega evropskega pomena pri krepitvi njihove odpornosti na motnje, vključno s predvidevanjem morebitnih terorističnih dejanj. To bo temeljilo na izkušnjah skupine svetovalcev za zaščito in varnost, ki se trenutno usposabljuje in se lahko napotijo na zahtevo kot **svetovalne misije EU za varnost in zaščito**.

Ocene tveganja na področju **varovanja v letalstvu EU** se bodo nadalje razvijale, da bi se izboljšala odzivni čas po incidentih in raven izmenjave informacij, vključno s sodelovanjem podobno mislečih tretjih držav, zlasti ZDA, Avstralije in Kanade. Komisija bo pripravila tudi nov sklop ocen tveganja, da bi zagotovila **varnost pomorskega prometa**. Skupno usposabljanje in vaje bodo imeli pomembno vlogo pri prizadevanjih za krepitev pripravljenosti in odpornosti držav članic, institucij in organov EU ter mednarodnih partnerjev⁷.

Krepitev zmogljivosti za zgodnje odkrivanje

⁷ V okviru pilotnega projekta za vzporedne in usklajene vaje (PACE), dogovorjenega z Natom, sta bila v letih 2017 in 2018 že organizirana dva sklopa vaj. Prizadevanja so trenutno osredotočena na uporabo izkušenj, pridobljenih med temi vajami. EU in NATO sta se dogovorila o podaljšanju koncepta PACE za obdobje 2022–2023. EU kot dolgoročni cilj podpira ambicioznejši pristop k vajam PACE, vključno z dejavnim sodelovanjem držav članic EU in zaveznic Nata pri njihovem izvajanju.

Ključno vlogo, ki jo ima lahko sodobna tehnologija pri izvedbi terorističnih napadov, je leta 2019 ponazoril teroristični napad skrajnega desničarja na sinagogo v Hallu v Nemčiji, saj je napadalec izdelal več kosov orožja z uporabo 3D-tiskanja. Izboljšati se morajo naša predvidevanja o tem, kako tehnologije vplivajo na teroristične grožnje, da bi organe kazenskega pregona lahko opremili s pravimi orodji.

Raziskave EU na področju varnosti se bodo osredotočile na obravnavanje različnih načinov delovanja, pri čemer bodo temeljile na pobudah za povečanje zmogljivosti organov kazenskega pregona v zvezi z analitičnimi rešitvami in obravnavale velike količine spletnih vsebin⁸. Raziskave na področju varnosti, ki jih financira EU, bodo prav tako okrepile **zmogljivosti za zgodnje odkrivanje** morebitnih terorističnih groženj, zlasti s preučevanjem uporabe umetne inteligence za učinkovitejšo in natančnejšo obdelavo velikih količin podatkov, pri čemer bodo vključeni projekti, kot sta RED-Alert⁹ in PREVISION¹⁰. To lahko pomaga tudi pri iskanju novih načinov za obravnavanje radikalizacije.

Nazadnje, v okviru prihodnjega **raziskovalnega programa Obzorje Evropa** bodo raziskave nadalje vključene v cikel varnostne politike, da se zagotovijo rezultati, ki so še bolj usmerjeni v učinke in ustrezajo ugotovljenim potrebam organov kazenskega pregona. Europol bi lahko s predlaganim okrepljenim mandatom Komisiji pomagal pri opredelitvi ključnih raziskovalnih tem ter oblikovanju in izvajanju okvirnih programov EU za **raziskave in inovacije**, ki so pomembni z vidika kazenskega pregona.

Ostati korak pred časom: vloga novih tehnologij

Tehnologije za odkrivanje groženj lahko odkrijejo predmete in snovi, ki vzbujajo zaskrbljenost, na primer bombe ali materiale za izdelavo bomb. Komisija sodeluje z zasebnim sektorjem, da bi izboljšala učinkovitost takih tehnologij za odkrivanje zunaj letalstva¹¹ in tako podprla morebiten razvoj neobveznih zahtev EU za te tehnologije. S tem bi se zagotovilo, da bodo te tehnologije odkrile grožnje, ki naj bi jih odkrile, hkrati pa bi se ohranila mobilnost ljudi. Poleg tega je leta 2019 platforma EU za varnost v železniškem prometu sprejela dokument o dobrih praksah na področju varnostnih tehnologij, prilagojenih za železniški promet, ki predlaga rešitve, kot so naključni ali ciljno usmerjeni pregledi z mobilno opremo za odkrivanje.

Nove tehnologije lahko prispevajo k zaščiti javnih krajev, pod pogojem, da se uporabljajo na načine, ki so jasno opredeljeni, ciljno usmerjeni in sorazmerni. V primeru visoke stopnje

⁸ Upoštevanje uspešnih pobud, kot sta projekta DANTE in TENSOR. Projekt DANTE je obrodil uspešne, učinkovite in avtomatizirane rešitve na področju podatkovnega rudarjenja in analitike ter vzpostavil integriran sistem za odkrivanje, pridobivanje, zbiranje in analizo velikih količin heterogenih in kompleksnih multimedijskih in večjezikovnih vsebin, povezanih s terorizmom, ki se nahajajo na površinskem in globokem spletu ter na temnih omrežjih. (<https://cordis.europa.eu/project/id/700367>). Projekt TENSOR s svojim pristopom dopolnjuje projekt DANTE. V okviru projekta TENSOR je bila razvita platforma, ki policijskim organom zagotavlja orodja, potrebna za krepitev njihove zmogljivosti pri obdelavi ogromnih količin spletnih vsebin z namenom zgodnjega odkrivanja spletnih organiziranih terorističnih dejavnosti, radikalizacije in novačenja (<https://cordis.europa.eu/project/id/700024>).

⁹ Pri projektu RED-Alert se uporabljajo napredne analitične tehnike, kot so obdelava naravnega jezika in analiza družbenih omrežij, umetna inteligenca in zapletena obdelava dogodkov, da bi se zadostilo potrebam kazenskega pregona v smislu preprečevanja in ukrepanja v zvezi s spletnimi terorističnimi dejavnostmi v družbenih medijih (<https://cordis.europa.eu/project/id/740688>).

¹⁰ Projekt PREVISION je tekoč projekt, katerega cilji so organom kazenskega pregona zagotoviti zmogljivosti za analiziranje in skupno izkoriščanje številnih obsežnih podatkovnih tokov, semantično vključevanje teh tokov v dinamične grafikone znanja ter napovedovanje neobičajnega ali odklonilnega vedenja in tveganj radikalizacije. (<https://cordis.europa.eu/project/id/833115>)

¹¹ Na področju civilnega letalstva pravni okvir določa standarde učinkovitosti opreme za odkrivanje. Ta okvir se uporablja samo za varnost v letalstvu in ne na primer za opremo za odkrivanje, ki se uporablja za varovanje drugih javnih krajev.

teroristične ogroženosti¹² ima varnostni potencial morebitna uporaba tehnologij za identifikacijo obrazov, s katerimi je mogoče odkrivati teroriste na terenu na podlagi primerjave njihove podobe obraza z referenčno podatkovno zbirko. Poleg tega je lahko identifikacija nekaterih kategorij predmetov (npr. zapuščena prtljaga) ali sumljivega vedenja zelo koristna pri odkrivanju groženj. Umetna inteligenca ima ključno vlogo pri zagotavljanju orodij, ki omogočajo natančno in ciljno usmerjeno identifikacijo morebitnih groženj. V razmislekih Komisije o uporabi umetne inteligence¹³ se bodo zato upoštevali varnostni vidiki ob spoštovanju temeljnih pravic. Komisija je pripravljena **financirati projekte za razvoj novih tehnologij** v okviru agende EU za mesta in podpira izmenjavo najboljših praks na tem področju, ki so v skladu s pravom EU.

Razvoj na področju **umetne inteligence** bo predvidoma močno vplival na zmožnost organov kazenskega pregona, da se odzovejo na teroristične grožnje. Organi kazenskega pregona že razvijajo **inovativne rešitve**, ki temeljijo na tehnologiji umetne inteligence in na primer omogočajo identifikacijo terorističnih vsebin na spletu in ustavitev njihovega razširjanja, preprečevanje teroristom, da bi ustvarjali nove račune v družbenih medijih, in odkrivanje simbolov. Eden ključnih vidikov razvoja zaupanja vrednih aplikacij umetne inteligence je zagotovilo, da so podatki, ki se uporabljajo za urjenje algoritmov, ustrezni, preverljivi, kakovostni in zelo raznoliki, da se čim bolj zmanjša spolna ali rasna pristranskost. Aplikacije umetne inteligence bi bilo treba skupaj z ustreznimi zaščitnimi ukrepi za varovanje pravic in svoboščin razvijati in uporabljati v skladu z ustrežno zakonodajo ter jih ustrezno dokumentirati, da se preveri zakonitost njihove uporabe. Komisija bo preučila, kako bi lahko organi kazenskega pregona in pravosodni organi izkoristili prednosti umetne inteligence v popolni skladnosti s pravom EU.

Ostati korak pred časom pomeni tudi obravnavati nastajajoče grožnje, ki bi jih lahko predstavljale nove tehnologije. **Brezipilotni zrakoplovi** (sistemi brezpilotnih zrakoplovov) se lahko zlorabijo za napade na javne kraje, posameznike in kritično infrastrukturo. Medtem ko je EU otežila zlonamerno uporabo¹⁴ nekaterih vrst brezpilotnih zrakoplovov, pa hitrost inovacij in lahek dostop do brezpilotnih zrakoplovov pomenita, da se bo ta grožnja predvidoma okrepila. Da bi se spoprijela s tem izzivom, bo Komisija preučila možnost, da se leta 2021 objavi **priročnik EU za zaščito mest** pred nekooperativnimi brezpilotnimi zrakoplovi.

Za zaščito pred zlonamernimi brezpilotnimi zrakoplovi je potreben tudi dostop do zanesljivih tehnologij za protiukrepe. „Evropski program za testiranje ukrepov proti sistemom brezpilotnih zrakoplovov“ bo oblikoval skupno metodologijo za ocenjevanje različnih sistemov, ki jih lahko policija in drugi akterji na področju varnosti uporabljajo za **odkrivanje, sledenje in prepoznavanje** potencialno zlonamernih brezpilotnih zrakoplovov. Rezultati teh testov bodo na voljo po vsej EU.

Vključevanje predvidevanj v cikel politike

¹² Stopnja ogroženosti zaradi terorizma, kot jo določijo nacionalni organi v skladu z nacionalno zakonodajo.

¹³ Bela knjiga o umetni inteligenci: evropski pristop k odličnosti in zaupanju (COM(2020) 65 final z dne 19. februarja 2020).

¹⁴ Z novimi evropskimi predpisi o brezpilotnih zrakoplovi in možnostjo vzpostavitve evropskega okvira za upravljanje brezpilotnega prometa (sistem U-Space). Nedavna zakonodaja EU na tem področju bo prispevala k varnosti delovanja brezpilotnih zrakoplovov, saj bo morala biti večina brezpilotnih zrakoplovov opremljena s funkcijama za identifikacijo na daljavo in geografsko ozaveščenost. Od januarja 2021 dalje se bodo morali upravljavci brezpilotnih zrakoplovov tudi registrirati pri nacionalnih organih. To dopolnjuje predlog Komisije o **regulativnem okviru za sistem U-space**, tj. evropski sistem za upravljanje brezpilotnega prometa¹⁴, da se zagotovi varno in zanesljivo delovanje brezpilotnih zrakoplovov.

Prvi korak pri zaščiti državljanov je boljše razumevanje prihodnjih groženj. Zato je treba predvidevanja strukturno vključiti v razvoj protiteroristične politike. Komisija si bo prizadevala za vzpostavitev rednega dialoga med visokimi strokovnjaki za boj proti terorizmu iz vrst organov kazenskega pregona, obveščevalnih služb in akademskih krogov, da bi se opredelila nova tveganja in izpostavila področja, na katerih morajo Evropska unija in njene države članice okrepiti svoje delovanje. Komisija bo v ta namen uporabila obstoječe strukture ob tesnem sodelovanju Europol, Eurojusta in ESZD, vključno z Obveščevalnim in situacijskim centrom EU¹⁵. Rezultati tega dialoga bi se nato lahko uporabili v političnih razpravah, vključno z razpravami Sveta za pravosodje in notranje zadeve o notranji varnosti.

KLJUČNI UKREPI

Komisija bo:

- razvila dejavnosti ocenjevanja tveganja in medsebojnih strokovnih pregledov, vključno z napotitvijo svetovalcev EU za zaščito in varnost na zahtevo;
- financirala raziskave na področju varnosti v EU za krepitev zmogljivosti zgodnjega odkrivanja in razvoj novih tehnologij v okviru agende EU za mesta;
- preučila, kako lahko nove tehnologije prispevajo k varnosti; izboljšala vključevanje strateških obveščevalnih podatkov in ocen groženj ter s tem podprla v prihodnost usmerjeno politiko.

Države članice se poziva, naj:

- Obveščevalnemu in situacijskemu centru EU še naprej zagotavljajo potrebne vire

2. PREPREČEVANJE

Evropska unija temelji na močnih vrednotah. Naši izobraževalni in zdravstveni sistem ter sistem socialnega varstva so vključujoči po naravi, vendar so neločljivo povezani s sistemov sprejemanja vrednot, na katerih temeljijo. Naš evropski način življenja, ki simbolizira vključujočo in strpno družbo, moramo brezpogojno ohraniti in storiti vse v naši moči, da ustavimo tiste, ki ga želijo od znotraj ali od zunaj izničiti.

Boj proti ekstremističnim ideologijam na spletu

Teroristi in nasilni skrajneži vse pogosteje uporabljajo internet za razširjanje svojih ekstremističnih ideologij, vključno s prenosi v živo in povečevanjem terorističnih napadov. Odzvati se morajo vsi akterji, tj. nacionalni organi, industrija in civilna družba, in sicer na vseh ravneh (nacionalni, evropski in mednarodni). Sprejetje in izvajanje predlagane **uredbe o preprečevanju razširjanja terorističnih spletnih vsebin** bi državam članicam omogočilo hitro odstranitev takih vsebin, podjetja pa bi morala biti bolj odzivna pri preprečevanju zlorabe svojih platform za razširjanje terorističnih vsebin. Zato je sprejetje zadevnega predloga v Evropskem parlamentu in Svetu nujno. Ko bo uredba sprejeta, bo Komisija ponudnikom spletnih storitev in nacionalnim organom zagotovila podporo za njeno učinkovito izvrševanje.

Nasploh pa bo Komisija predlagala **akt o digitalnih storitvah**, ki bo nadgradil horizontalna pravila in zagotavljal, da bodo digitalne storitve delovale odgovorno in da bodo imeli

¹⁵ Glej sklepe Sveta o zunanjem delovanju EU na področju boja proti terorizmu z dne 19. junija 2017.

uporabniki učinkovita sredstva za prijavo nezakonitih vsebin. Ob priznavanju vse večje družbene vloge zelo velikih spletnih platform bo predlog vključeval obveznosti za pripravo ocene tveganj, ki jih sistemi teh platform predstavljajo ne le glede nezakonitih vsebin in izdelkov, ampak tudi glede sistemskih tveganj za zaščito javnih interesov, kot so javno zdravje in javna varnost ter temeljne pravice, tudi pred manipulativnimi tehnikami.

Internetni forum EU bo pripravil smernice za moderiranje ekstremističnih vsebin, ki so javno dostopne na spletu, ter nadalje razširjal znanje na tem področju. Ta forum je že razvil **protokol EU za odzivanje na krize**, tj. prostovoljni mehanizem za pomoč pri usklajevanju hitrega, skupnega in čezmejnega odzivanja na hitro in množično širjenje terorističnih in nasilnih ekstremističnih vsebin na spletu¹⁶. Bistveno je, da partnerji v industriji v celoti uvedejo ta protokol. Komisija bo v sodelovanju z Europolom podpirala razvoj nadaljnjih smernic za izvajanje kriznega protokola EU v boju proti hitremu in množičnemu širjenju terorističnih in nasilnih ekstremističnih vsebin na spletu. Vire in zmogljivosti **enote Europol** za **prijavljanje sumljivih spletnih vsebin** bi bilo treba okrepiti, da bi lahko 24 ur na dan in 7 dni v tednu spremljala in prijavljala vse vrste terorističnih vsebin na spletnih platformah.

Teroristične vsebine izvirajo in se širijo z vseh koncev sveta. Zato bo Komisija poglobila svoje sodelovanje z **mednarodnimi partnerji**, zlasti s **svetovnim internetnim forumom za boj proti terorizmu**, da bi prišlo do operativnega odzivanja na svetovni ravni, pa tudi s partnerskimi vladami, v skladu s **pozivom iz Christchurcha k ukrepanju**¹⁷, katerega cilj je sprejetje minimalnih standardov na svetovni ravni, med drugim tudi o preglednosti.

Komisija je v odziv na širjenje rasističnega in ksenofobnega sovražnega govora na internetu leta 2016 pozvala k podpisu **kodeksa ravnanja EU za boj proti nezakonitemu sovražnemu govoru na spletu**¹⁸. Leta 2021 bo predstavila pobudo za razširitev seznama kaznivih dejanj na ravni EU iz člena 83(1) Pogodbe o delovanju EU na kazniva dejanja iz sovražstva in sovražni govor, ne glede na to, ali temeljijo na rasi, etnični pripadnosti, veri, spolu ali spolni usmerjenosti. Države članice pa bi morale okrepiti svoja prizadevanja za celovito izvajanje določb nove direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah glede sovražnega govora na spletnih platformah za izmenjavo videov.

Komisija bo države članice z izmenjavo strokovnega znanja na lokalni in nacionalni ravni podpirala pri razvoju njihovih **strateških komunikacijskih** zmogljivosti za odzivanje po napadu. To ni potrebno le po terorističnem napadu, temveč bi morale biti del stalnih vladnih prizadevanj na področju preventive. Komisija bo zato podpirala države članice pri soočanju s temi izzivi in povečala razširjanje protipropagandnih in alternativnih diskurzov, ki jih je razvila civilna družba, podpirala pa bo tudi podobna prizadevanja na nacionalni ravni. **Program Komisije za krepitev vloge civilne družbe** bo ocenjen leta 2022 in predstavljene bodo pridobljene izkušnje.

Hkrati morajo EU in njene države članice nenehno zagotavljati, da projekti, ki niso združljivi z evropskimi vrednotami ali sledijo nezakonitemu cilju, ne prejmejo podpore iz **vladnih in evropskih skladov**.

¹⁶ https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-security/20191007_agenda-security-factsheet-eu-crisis-protocol_en.pdf

¹⁷ <https://www.christchurchcall.com/call.html>

¹⁸ Rezultati so na splošno pozitivni, saj podjetja IT v 24 urah ocenijo 90 % označenih vsebin in odstranijo 71 % vsebin, ki štejejo za nezakonit sovražni govor. https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/combating-discrimination/racism-and-xenophobia/eu-code-conduct-counteracting-illegal-hate-speech-online_en.

Podpora lokalnim akterjem za odpornejše skupnosti

Naša mesta morajo imeti boljši dostop do financiranja, usmerjanja in usposabljanja, da bodo lahko obravnavala sedanje izzive in povečala svojo odpornost. Komisija prek **mreže za ozaveščanje o radikalizaciji** podpira lokalne koordinatorje za preventivo na tem področju. Poleg tega v okviru pobude Mesta v EU proti radikalizaciji spodbuja strateške dialoge med mesti. Za povečanje odpornosti je pomembno tudi **sodelovanje s skupnostmi** in njihovo opolnomočenje s pristopom od spodaj navzgor v tesnem sodelovanju z državami članicami. Mreža za ozaveščanje o radikalizaciji bo opredelila najboljše prakse in spodbujala pristope k policijskemu delu, usmerjenemu v skupnost¹⁹, ter sodelovanje pri vzpostavljanju zaupanja s skupnostmi in med njimi.

Zagotavljanje priložnosti ogroženim mladim z izobraževanjem, kulturo, programi za mlade in športom ter spodbujanje njihovega vključevanja lahko dodatno prispeva k preprečevanju radikalizacije in koheziji v EU. Komisija bo okrepila podporo prizadevanjem držav članic in drugih zainteresiranih strani na področju **integracije in socialnega vključevanja** z ukrepi, vključenimi v akcijski načrt za integracijo in vključevanje²⁰.

Glede na pomembno **vlogo neformalnega izobraževanja** pri radikalizaciji in morebitne povezave z ekstremističnimi ideologijami bo Komisija spodbujala sodelovanje med **šolami, skupnostmi (vključno z verskimi skupinami), mladinskimi delavci, socialnimi delavci in organizacijami civilne družbe**. Komisija bo poleg tega podpirala države članice pri izmenjavi izkušenj in dobrih praks za pretok informacij med verskimi voditelji in voditelji skupnosti na področju preprečevanja radikalizacije, vključno s tistimi, ki so dejavni v šolah in zaporih.

Resnična ali zaznana socialna izključenost, diskriminacija in marginalizacija lahko povečajo ranljivost za radikalne diskurze in dodatno ogrozijo socialno kohezijo. Komisija bo zato nadaljevala tudi z ukrepi iz akcijskega načrta za boj proti rasizmu²¹.

Zapori, rehabilitacija in reintegracija

Procese radikalizacije je treba odkriti čim prej, da se lahko pravočasno izvedejo dejavnosti odvratanja zadevnih posameznikov od nasilja. Okrepili bomo ukrepe EU na treh ključnih področjih in to so: **zapori, rehabilitacija in reintegracija**. Prvič, to bomo storili z opredelitvijo najboljših pristopov v zvezi z upravljanjem radikaliziranih zapornikov in storilcev terorističnih kaznivih dejanj²² in ocenami tveganja, ki se nanašajo nanje, ter zagotovitvijo podpore pri usposabljanju strokovnih delavcev s tega področja²³. Drugič, Komisija bo na podlagi spoznanj iz priročnika za rehabilitacijo²⁴, ki ga je pripravila mreža za ozaveščanje o radikalizaciji, podpirala države članice pri zagotavljanju bolj prilagojenih smernic o rehabilitaciji in ponovnem vključevanju radikaliziranih zapornikov, tudi po

¹⁹ V tem okviru je v skupnost usmerjeno policijsko delo enako skupnim prizadevanjem organov kazenskega pregona in skupnosti za preprečevanje in premagovanje izzivov v zvezi z nasilno radikalizacijo.

²⁰ COM(2020) 758 final.

²¹ Unija enakosti: akcijski načrt EU za boj proti rasizmu za obdobje 2020–2025 (COM(2020) 565 final z dne 18. septembra 2020).

²² Komisija bo obravnavala tudi vprašanje pripora pred sojenjem, pri čemer bo upoštevala, da lahko dolga obdobja pripora pred sojenjem povečajo tveganje radikalizacije.

²³ To vključuje osebe v zaporih in osebe na področju pogojnega odpusta ter druge strokovnjake, ki delajo v zaporih in z nekdanjimi zaporniki po izpustitvi (npr. duhovniki, psihologi, socialni delavci, nevladne organizacije itd.).

²⁴ https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/networks/radicalisation_awareness_network/ran-papers/docs/ran_rehab_manual_en.pdf

izpustitvi. Tretjič, razvita bo metodologija s skupnimi standardi in kazalniki za ocenjevanje učinkovitosti programov ponovnega vključevanja²⁵. Pri vseh prizadevanjih za rehabilitacijo in ponovno vključevanje otrok je treba upoštevati njihove posebne potrebe in pravice²⁶.

Tuji teroristični bojovníki in njihovi družinski člani, vključno s tistimi, ki se trenutno nahajajo v centrih za pridržanje in taboriščih v severovzhodni Siriji, predstavljajo poseben in zapleten izziv, ki zahteva usklajevanje zainteresiranih strani na vseh ravneh. Komisija bo še naprej podpirala države članice pri izmenjavi najboljših praks, povečala pa bo tudi podporo usposabljanju strokovnih delavcev ter izmenjavi znanja in informacij na tem področju, pri čemer bo upoštevala posebne potrebe in pravice otrok tujih terorističnih bojovníkov. Poleg tega bo podprla države članice tudi pri krepitvi prizadevanj za zagotovitev kazenskega pregona tujih terorističnih bojovníkov, in sicer s podporo v ta namen vloženemu trudu na lokalni, nacionalni in mednarodni ravni.

Utrjevanje znanja in podpore

Za bolj usklajeno ukrepanje in strukturirano ozaveščanje na nacionalni ravni bo Komisija v prvi fazi podpirala vzpostavitev in nadaljnji razvoj **nacionalnih mrež** ustreznih akterjev, vključno s strokovnimi delavci in **nacionalnimi strokovnimi središči**²⁷. V drugi fazi bo predlagala vzpostavitev **vozišča znanja EU o preprečevanju radikalizacije**, ki bo namenjeno oblikovalcem politik, strokovnim delavcem in raziskovalcem. Vozišče znanja EU bi razširjalo strokovno znanje ter spodbujalo tudi celovito uporabo **možnosti financiranja v okviru različnih programov EU**²⁸, ocenjevalo intervencije, potrjevalo najboljše prakse ter zainteresiranim stranem na nacionalni in lokalni ravni dalo na voljo ciljno usmerjeno podporo. Lahko bi vključevalo tudi prihodnji center EU za žrtve terorizma, da se nacionalnim organom in organizacijam za podporo žrtvam zagotovita strokovno znanje in podpora²⁹. Druga pomembna področja vključujejo raziskave, zagotavljanje informacij o radikalnih ideologijah, organizacijah in mrežah ter razširjanje protipropagandnih in alternativnih diskurzov ter sodelovanje z voditelji skupnosti in verskimi voditelji.

Nazadnje, Komisija bo na podlagi raziskav pripravila smernice za države članice in druge zainteresirane strani glede **samosvojnih napadalcev**, vključno z ocenami tveganja in možnimi odzivi na ta pojav.

²⁵ Odzivi na modele sodelovanja in protokole za odvrčanje od nasilja in ponovno vključevanje ter pripravljenost zainteresiranih strani se bodo zagotavljali v okviru projektov, ki jim je namenjen posebni razpis Sklada za notranjo varnost v višini 4 milijonov EUR. Projekti bodo obravnavali odvrčanje od nasilja in ponovno vključevanje ekstremističnih storilcev kaznivih dejanj in radikaliziranih posameznikov, povezanih z nasilnim desničarskim in islamskim ekstremizmom, vključno s tujimi terorističnimi bojovníki, ki se vračajo, in njihovimi družinami.

²⁶ Direktiva (EU) 2016/800 o procesnih jamstvih za otroke, ki so osumljene ali obdolžene osebe v kazenskem postopku (UL L 132, 21.5.2016, str. 1). Glej uvodno izjavo 9: „Otrokom, ki so osumljene ali obdolžene osebe v kazenskem postopku, bi bilo treba posvetiti posebno pozornost, da se ohrani njihov potencial za razvoj in ponovno vključitev v družbo“.

²⁷ Po možnosti se sofinancirajo iz nacionalnih programov Sklada za notranjo varnost.

²⁸ Zlasti financiranje v okviru Sklada za notranjo varnost, programa za državljanstvo, enakost, pravice in vrednote, programa za pravosodje, Evropskega sklada za regionalni razvoj, Evropskega socialnega sklada plus in programa Erasmus+.

²⁹ Tak prihodnji center bi lahko temeljil na delu dvoletnega pilotnega projekta strokovnega središča EU za žrtve terorizma in zagotovil tesno sodelovanje z obstoječimi mrežami na področju pravic žrtev, kot sta evropska mreža za pravice žrtev in enotne kontaktne točke za žrtve terorizma.

KLJUČNI UKREPI

Komisija bo:

- predlagala akt o digitalnih storitvah;
- v sodelovanju z Europolom zagotovila smernice za izvajanje kriznega protokola EU;
- podpirala države članice pri razvoju strateškega komuniciranja in povečanju razširjanja protipropagandnih in alternativnih diskurzov;
- zagotovila smernice o upravljanju in ocenah tveganja v zaporih ter o zgodnji rehabilitaciji in ponovnem vključevanju;
- spodbujala izmenjavo najboljših praks med državami članicami pri upravljanju tujih terorističnih bojnikov, ki se vračajo, in njihovih družinskih članov;
- predlagala vzpostavitev vozlišča znanja EU o preprečevanju radikalizacije ter podprla nacionalne mreže zainteresiranih strani in nacionalnih središč.

Evropski parlament in Svet sta pozvana:

- naj nujno sprejmeta uredbo o preprečevanju razširjanja terorističnih spletnih vsebin.

Komisija in države članice bodo:

- zagotovile, da projekti, ki niso združljivi z evropskimi vrednotami ali sledijo nezakonitemu cilju, ne prejemajo podpore iz javnih sredstev ter pripomogle k večji odpornosti skupnosti z ukrepi, ki so vključeni v akcijski načrt za integracijo in vključevanje.

3. ZAŠČITA

Krepitev protiterorističnega odziva mora vključevati zmanjšanje ranljivosti, ki jih lahko teroristi izkoriščajo ali se vanje usmerijo. Z boljšo zaščito naših meja in odrekanjem sredstev teroristom, ki jih ti uporabljajo za izvajanje terorističnih dejanj, se lahko zaščitimo pred morebitnimi napadi.

Zaščita ljudi na javnih krajih

Ljudje na javnih krajih, ki so predvsem zaradi svoje odprtosti in dostopnosti šibke točke, so pogosto tarča terorističnih napadov. Varovati moramo odprtost teh krajev, da se bodo ljudje po njih lahko še vedno prosto in varno gibali, hkrati pa poskrbeti za njihovo varnost z okrepljenimi ukrepi **fizičnega varovanja**, ne da bi jih s tem spremenili v trdnjave³⁰. Zato bo Komisija na ravni EU okrepila prizadevanja za spodbujanje rešitev **vgrajene varnosti**, s katerimi bi se varnost integrirala v javne prostore (objekte in infrastrukture) že s samo zasnovo in postopkom urbanističnega načrtovanja. Komisija bo izdala virtualno **arhitekturno knjigo o urbanističnem načrtovanju**, ki lahko organom služi kot navdih pri vključevanju varnostnih vidikov v načrtovanje prihodnjih in obnovo obstoječih javnih prostorov.

³⁰ Komisija je izdala smernice o fizičnem varovanju javnih prostorov, npr. <https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/guideline-building-perimeter-protection>.

Forum EU o varovanju javnih prostorov je združil širok krog ljudi, ki so odgovorni za varnost javnih prostorov. Med njimi so organi držav članic EU in zasebni upravljavci, med drugim tisti, ki so odgovorni za nakupovalna središča, prevozne storitve ali prireditvene prostore. Iz različnih izkušenj pri varovanju javnih krajev³¹ se je treba veliko naučiti. Komisija se je zavezala, da bo krepila ta forum, ki naj bi zbiral, utrjeval in razširjal znanje, ter podpirala zavezo EU za varnost in odpornost mest ter z uporabo namenskega financiranja pomagala izboljšati varovanje javnih krajev³². Preučila bo tudi možnost določitve minimalnih obveznosti oseb, ki so odgovorne za varovanje javnih krajev, da se jasno opredelijo zahteve, ki jih morajo upravljavci javnih krajev izpolnjevati.

Verski objekti imajo posebej veliko simbolično vrednost in so pogosto tarča teroristov. Izboljšati moramo zaščito cerkva, mošej in sinagog ter drugih verskih objektov po vsej EU. Prav tako bi morali spodbujati sodelovanje različnih verskih skupnosti z ustreznimi nacionalnimi organi pri izmenjavi izkušenj. Komisija namerava od leta 2021 v tesnem sodelovanju z državami članicami podpirati projekte, ki krepijo fizično varovanje verskih objektov.

Mesta kot varnostno ogrožje v urbanem okolju

Lokalni in regionalni organi imajo ključno vlogo pri varovanju javnih krajev in preprečevanju radikalizacije. Komisija bo v sodelovanju s partnerstvom EU za varnost na javnih krajih, opirajoč se na agendo za mesta in izhajajoč iz uspešne pobude Mesta v EU proti radikalizaciji predlagala **zavezo EU za varnost in odpornost mest**, v kateri bodo določena osnovna načela in cilji lokalnih organov na teh področjih in ki bo pozivala zainteresirana mesta, naj se pridružijo pozitivnemu programu za preprečevanje radikalizacije in boj proti njej ter zmanjšanje ranljivosti na javnih krajih. Mesta, ki bodo sodelovala pri zavezi, bodo postala del vseevropske pobude **Mesta proti radikalizaciji in terorizmu**, s katero bo Komisija olajšala izmenjavo dobrih praks, podprla projekte, ki jih vodijo mesta, in prizadevanja za medsebojno svetovanje. Komisija bo mobilizirala vse razpoložljive instrumente financiranja v podporo izvajanju zaveze.

Poleg Sklada za notranjo varnost se lahko tudi sredstva kohezijske politike EU uporabijo za povečanje javne varnosti v mestih z naložbami, ki so namenjene krepitvi socialne kohezije, integracije in odpornosti v mestih, da se prepreči radikalizacija in nadgradi javna infrastruktura. Komisija bo sodelovala z državami članicami, da bi povečala ozaveščenost o razpoložljivih možnostih financiranja, in poziva države članice, naj v celoti izkoristijo sredstva kohezijske politike EU za vključitev takih naložb v svoje programe po letu 2020. Naložbe, ki izhajajo iz celostnih strategij za trajnostni razvoj mest, bodo v skladu s predlogom Komisije predstavljale več kot 6 % sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Povečanje odpornosti kritične infrastrukture

Obstaja tveganje, da **kritična infrastruktura**, vključno s prometnimi vozlišči, elektrarnami,

³¹ Glej tudi delovni dokument služb Komisije – Dobre prakse v podporo varovanju javnih prostorov z dne 20. marca 2019 (SWD(2019) 140 final).

³² Komisija je v okviru Sklada za notranjo varnost – policija v letih 2017, 2019 in 2020 objavila razpise za projekte s področja izboljšane varovanja javnih prostorov na podlagi pobud pod vodstvom zainteresiranih strani v višini več kot 40 milijonov EUR. Sklad podpira tudi usposabljanje in vaje različnih mrež organov kazenskega pregona, ki varujejo javne kraje pred terorizmom, kot je mreža posebnih enot za posredovanje ATLAS, in začetek dejavnosti svetovanja na področju varnosti in zaščite.

zdravstveno infrastrukturo in napravami za čiščenje vode, postane tarča teroristov. Upravljalci kritične infrastrukture so odgovorni za zagotavljanje storitev, ki so bistvenega pomena za zadovoljevanje ključnih družbenih potreb. Hkrati ti upravljalci postajajo vedno bolj odvisni drug od drugega in se soočajo z vse bolj zapletenim okoljem tveganja. Taka tveganja vključujejo teroristične napade, naravne nesreče, nesreče in zlonamerne grožnje. Za zagotovitev zanesljivih osnovnih storitev po vsej EU in zanesljivega delovanja notranjega trga je bistvenega pomena, da so ključni upravljalci osnovnih storitev odporni, tj. dovolj pripravljeni, da preprečijo in ublažijo motnje ter okrevaajo po njih. Komisija bo sprejela **sveženj ukrepov** za povečanje odpornosti upravljalcev na fizična in digitalna tveganja.

Varnost meja

Tuji teroristični bojovníki, ki so se na skrivaj vrnili iz Sirije, so bili 13. novembra 2015 vpleteni v smrtonosni napad v Parizu. To je opozorilo na uničujoče posledice neuspehov na področju varnosti meja³³. Ocenjuje se, da je 50 000 oseb potovalo v Sirijo in Irak, da bi se pridružile džihadističnim skupinam, vključno s 5 000 posamezniki iz EU, od katerih je približno tretjina še vedno na tem območju. Za zagotovitev varnosti naših državljanov je ključnega pomena, da lahko organi kazenskega pregona na zunanjih mejah odkrijejo državljane EU in državljane tretjih držav, ki so osumljeni terorizma. Europol, agenciji Frontex in eu-LISA bodo še naprej podpirale države članice na področju varnosti meja.

Okrepiti je treba delovanje schengenskega območja brez notranjih meja. Komisija je 30. novembra 2020 organizirala schengenski forum, da bi začela vključujočo politično razpravo za vzpostavitev močnejšega schengenskega območja, ki temelji na medsebojnem zaupanju. To bo vključeno v schengensko strategijo, ki jo namerava Komisija predstaviti leta 2021 in v kateri bo predlagala načine za pregled zakonika o schengenskih mejah, da bi se izboljšal ocenjevalni mehanizem ter okrepili upravljanje schengenskega območja, policijsko sodelovanje in izmenjava informacij ter zunanje meje.

Hkrati bi morale države članice nujno dokončati posodobitve na področju upravljanja zunanjih meja v okviru dogovorjenih časovnih načrtov in si zastaviti cilj, da bodo razvile naj sodobnejši sistem upravljanja meja³⁴. Kljub doseženemu napredku je treba storiti še več. Čeprav lahko države članice pod določenimi pogoji uporabijo za odstopanja, je pomembno, da na zunanjih mejah hitro dosežejo cilj **sistematičnega preverjanja vseh potnikov v ustreznih podatkovnih zbirkah**. Komisija bo sredi leta 2021 v sodelovanju z državami članicami pripravila **smernice** za zagotovitev, da se vsa odstopanja uporabljajo omejeno in izpolnjujejo najvišje varnostne standarde.

Učinkovitost sistematičnih preverjanj je odvisna od kakovosti in **interoperabilnosti informacijskih sistemov EU**³⁵. Novi in nadgrajeni obsežni informacijski sistemi EU³⁶ bodo

³³ Storilci novembrskih napadov v Parizu so bili pripadniki Islamske države v Siriji ali Iraku. [...] V prejšnjih letih se je poročalo, da večina tujih terorističnih bojovníkov na potovanjih uporablja svoje pristne dokumente. Vendar se lažni dokumenti očitno občasno uporabljajo, kot se je zgodilo v primeru več posameznikov, vpletenih v novembrske napade v Parizu (Europol, European Union Terrorism Situation and Trend Report, 2016).

³⁴ Uvedba nove arhitekture IT in interoperabilnosti ter evropske mejne in obalne straže 2.0 in hitro sprejetje predloga uredbe o preverjanju.

³⁵ <https://www.eulisa.europa.eu/Activities/Interoperability>. V skladu z evropskim okvirom interoperabilnosti: https://ec.europa.eu/isa2/eif_en; glej COM(2017) 134 final.

³⁶ Schengenski informacijski sistem, sistem vstopa/izstopa, vizumski informacijski sistem, Eurodac, evropski informacijski sistem kazenskih evidenc (del tega sistema, ki se nanaša na državljane tretjih držav in osebe brez državljanstva).

izboljšali varnost ter povečali uspešnost in učinkovitost nadzora zunanjih meja. Interoperabilnost bo zagotovila, da bodo potrebne informacije takoj na voljo tistim policistom in mejnim policistom, ki morajo biti z njimi seznanjeni. Ključnega pomena je **sistem vstopa/izstopa** (sistem SVI)³⁷, ki je avtomatiziran sistem za registracijo potnikov iz tretjih držav. To bo pripomoglo k identifikaciji vseh državljanov tretjih držav, ki vstopajo na ozemlje držav članic, in odkrivanju identitetnih prevar.

Enako pomemben je tudi evropski sistem za potovalne informacije in odobritve (sistem ETIAS)³⁸, tj. sistem predhodne odobritve potovanj za potnike, ki so oproščeni vizumske obveznosti. Namenski **nadzorni seznam ETIAS** bo omogočil boljšo uporabo informacij o osebah, osumljenih terorističnih dejavnosti ali povezanih z njimi, kar bo državam članicam omogočilo, da te informacije upoštevajo pri izdaji potovalnih odobritev. Poleg tega bo s preverjanji v prihodnjem centraliziranem sistemu za določitev držav članic, ki imajo informacije o obsodbah državljanov tretjih držav in oseb brez državljanstva (**sistem ECRIS-TCN**)³⁹, mogoče ugotoviti, ali je bil določen državljan tretje države ali državljan z dvojnim državljanstvom EU/tretje države predhodno obsojen za hudo kaznivo dejanje v EU in v kateri državi članici. Interoperabilnost sistemov SVI, ETIAS in ECRIS-TCN bo pripomogla k temu, da bodo uradnikom organov kazenskega pregona, mejnim policistom in uradnikom za migracije na voljo bolj sistematične informacije ter bo prispevala k boju proti identitetnim prevaram. Zato bi morale države članice te sisteme hitro in v celoti uvesti ter omogočiti njihovo interoperabilnost.

Tri nove uredbe o **schengenskem informacijskem sistemu (SIS)**, ki so začele veljati decembra 2018⁴⁰, so uvedle številne ukrepe za izboljšano izmenjavo informacij, med drugim tudi o osumljencih terorističnih dejanj. Ključnega pomena je, da države članice čim prej uvedejo vse **nove funkcije SIS**. Države članice bi morale predvsem nujno uvesti **funkcijo poizvedb po prstnih odtisih** v sistemu SIS za avtomatsko identifikacijo prstnih odtisov (AFIS), ki bi bila na voljo njihovim uradnikom, in sicer zlasti tistim na zunanjih mejah.

Bistveno je tudi, da se v SIS vnesejo informacije zaupanja vrednih tretjih držav o tujih terorističnih bojovníkih. Komisija skupaj s tem sporočilom predstavlja okrepljen mandat Europolu in spremembo uredbe o vzpostavitvi, delovanju in uporabi Schengenskega informacijskega sistema (SIS), ki bi Europolu omogočila, da v posvetovanju z državami članicami ustvari namenske razpise ukrepov v SIS. Nujno je, da se vzpostavi prostovoljni postopek za obdelavo tekočih in prihodnjih podatkov, ki jih posredujejo tretje države in o katerih države članice lahko razpravljajo. Hkrati bi bilo treba države članice spodbujati, naj pri kontrolah v prvi vrsti omogočijo dostop do Interpolovih obvestil v zvezi z osumljenci terorističnih dejanj.

Dodatno bi morale države članice v skladu z novimi pravili poleg tega, da v okviru odločbe o vrnitvi⁴¹ izdajo **prepoved vstopa** za največ pet let, v **SIS** vnašati **razpise ukrepov** za državljane tretjih držav, ki jim je bila izdana odločba o vrnitvi (od leta 2022 dalje), in razpise ukrepov za zavrnitev vstopa ali prepoved bivanja. Tako bi bile odločbe o vrnitvi ter

³⁷ Kot je bil vzpostavljen z Uredbo (EU) 2017/2226 z dne 9. decembra 2017 (UL L 327).

³⁸ Kot je bil vzpostavljen z Uredbo (EU) 2018/1240 z dne 19. septembra 2018 (UL L 236, str. 1).

³⁹ Kot je bil vzpostavljen z Uredbo (EU) 2019/816 z dne 22. maja 2019 (UL L 135, str. 1).

⁴⁰ Uredba (EU) 2018/1860, Uredba (EU) 2018/1861 in Uredba (EU) 2018/1862.

⁴¹ Direktiva 2008/115/ES. Prepoved vstopa lahko traja več kot 5 let, če zadevni državljan tretje države resno ogroža javni red, javno varnost ali nacionalno varnost. Poleg tega lahko države članice sprejmejo ukrepe za prepoved vstopa in bivanja državljanov tretjih držav, ki prebivajo v tretji državi.

prepovedi vstopa in bivanja vidne vsem organom, ki imajo dostop do SIS. Države članice bi morale zagotoviti, da taki razpisi ukrepov vsebujejo tudi informacije o tem, ali državljan tretje države resno ogroža varnost in ali je bila zadevna oseba vpletena v dejavnosti, povezane s terorizmom.

Obdelava **predhodnih informacij o potnikih (API) in evidenc podatkov o potnikih (PNR)** ima ključno vlogo pri prepoznavanju, preprečevanju, odkrivanju in onemogočanju terorizma in drugih hudih kaznivih dejanj. Da bi poenostavili uporabo predhodnih informacij o potnikih, tudi v boju proti terorizmu, bo Komisija leta 2021 pripravila predlog za **revizijo direktive o predhodnih informacijah o potnikih** in preučila možnost uporabe teh podatkov za boj proti hudim kaznivim dejanjem, izboljšala učinkovitost uporabe predhodnih informacij o potnikih in skladnost z drugimi instrumenti, kot so sistem vstopa/izstopa, evropski sistem za potovalne informacije in odobritve ter sistem evidenc podatkov o potnikih.

Uporaba in analiza podatkov iz evidenc podatkov o potnikih sta bistveno orodje za boj proti terorizmu in organiziranemu kriminalu, tako v EU kot tudi po svetu. Analiza hranjenih podatkov iz evidenc podatkov o potnikih omogoča identifikacijo predhodno neznanih groženj in organom kazenskega pregona zagotavlja obveščevalne podatke o kaznivih dejanjih, kar jim omogoča odkrivanje sumljivih potovalnih vzorcev in identifikacijo sodelavcev teroristov in storilcev kaznivih dejanj. Komisija poziva države članice, naj zbirajo podatke iz evidenc podatkov o potnikih tudi za lete znotraj EU, če tega še ne počnejo. Poleg tega bo Komisija še naprej sodelovala v procesu olajševanja prenosa podatkov iz evidenc podatkov o potnikih, ki je popolnoma skladen s pravnimi zahtevami EU, kot je pojasnilo Sodišče, v okviru novih standardov za evidence podatkov o potnikih, ki jih je sprejela Mednarodna organizacija civilnega letalstva (ICAO). Popolno izvajanje sedanjega okvira za evidence podatkov o potnikih in obstoječe dvostransko sodelovanje s tretjimi državami, kot sta ZDA in Avstralija, ostajata ključnega pomena. Hkrati so se od leta 2010, ko je Komisija nazadnje posodobila svojo zunanjo politiko o evidencah podatkov o potnikih, pojavili svetovni trendi in nove razmere⁴², kar se bo naslednje leto odražalo v **pregledu zunanje strategije EU za prenose podatkov iz evidenc podatkov o potnikih**.

Glede na teroristične grožnje letalstvu si je treba še naprej prizadevati za okrepitev varovanja v letalstvu. Komisija bo preučila možnosti za oblikovanje in izvajanje evropskega pravnega okvira za napotitev varnostnih uradnikov, ki bodo prisotni na letih (častnikov za varovanje med letom).

Odrekanje sredstev za teroristične napade

Da se odpravi obstoječa vrzel, bo Komisija v skladu z direktivo o strelnem orožju sprejela **izvedbeno uredbo**, s katero bo med državami članicami vzpostavila **sistem za izmenjavo informacij** o zavrnitvah izdaje dovoljenja za nabavo strelnega orožja. S tem bo zagotovljeno, da oseba, ki ji je bilo iz varnostnih razlogov zavrnjeno strelno orožje v eni državi članici, ne bo mogla vložiti podobne prošnje v drugi državi članici. To delo dopolnjuje **akcijski načrt EU glede trgovine s strelnim orožjem**⁴³. Nacionalne kontaktne točke za strelno orožje so bistvenega pomena za poglobljeno in resnično poznavanje s strelnim orožjem povezanih

⁴² Na primer direktiva o evidencah podatkov o potnikih in instrumenti EU za varstvo podatkov.

⁴³ COM(2020) 608.

groženj, in sicer zagotavljajo medsektorsko sodelovanje ter čezmejne⁴⁴ izmenjave informacij in obveščevalnih podatkov. V okviru prednostne naloge Evropske večdisciplinarne platforme proti grožnjam kriminala (EMPACT), v kateri je zajeto strelno orožje, bo Komisija leta 2021 objavila pregled stanja, ki prikazuje, kako države članice napredujejo pri ustanavljanju takih kontaktnih točk.

Doma izdelani eksplozivi še vedno predstavljajo resno grožnjo, kot kažejo številni napadi po vsej EU⁴⁵. EU je razvila najnaprednejšo zakonodajo na svetu za omejevanje dostopa do **predhodnih sestavin za eksplozive**⁴⁶ in odkrivanje sumljivih transakcij, ki bi lahko privedle do tega, da teroristi doma izdelajo eksploziv. Zato je ključnega pomena, da države članice v celoti izvajajo in izvršujejo nova pravila, ki bodo začela veljati 1. februarja 2021. S tem se zagotovi tudi, da ljudje ne bodo mogli obiti nadzora s spletnim nakupom predhodnih sestavin za eksplozive.

Tveganje zaradi **kemičnih, bioloških, radioloških in jedrskih** snovi je še vedno zaskrbljujoče⁴⁷. Leta 2017 so teroristi po navodilih Daiša⁴⁸ načrtovali razstrelitev bombe na avstralskem letalu in izdelavo kemičnega orožja. Leta 2018 so teroristi v Nemčiji poskušali ustvariti zelo strupen toksin ricin⁴⁹. Morebitna škoda zaradi kemičnega, biološkega, radiološkega in jedrskega napada je lahko izjemno velika. Komisija daje prednost zlasti grožnji, ki jo predstavljajo **kemični agensi**. Komisija bo po zgledu pristopa, ki se uporablja za urejanje dostopa do predhodnih sestavin za eksplozive, do leta 2021 preučila, ali so omejitve dostopa do nekaterih nevarnih kemikalij izvedljive. Leta 2020 je Komisija državam članicam dala na voljo različne instrumente⁵⁰, ki jih je mogoče uporabiti za izboljšanje **biološke zaščite**, in bo preučila, kako na ravni EU izboljšati sodelovanje v boju proti biološkim grožnjam. Od začetka leta 2021 podpira tudi skupne ukrepe 18 držav za krepitev pripravljenosti na področju zdravja in odzivanja na biološke in kemične teroristične napade ter medsektorskega sodelovanja (na področjih zdravja, varnosti in civilne zaščite).

Obstoječi protiteroristični omejevalni ukrepi (v nadaljnjem besedilu: sankcije) vključujejo prepoved potovanja za fizične osebe in zamrznitev premoženja ter prepoved dajanja sredstev in gospodarskih virov na voljo fizičnim osebam in subjektom. EU izvaja na ravni ZN sprejete protiteroristične sankcije in je tudi sama že sprejela sankcije v podporo boju proti terorizmu⁵¹. Protiteroristične sankcije so že same po sebi učinkovit preventivni instrument za odrekanje sredstev in mobilnosti teroristom. Obstoječi režim sankcij, ki so EU na voljo, bi bilo zato treba čim bolj izkoristiti, tudi z doslednim izvrševanjem.

⁴⁴ „Čezmejen“ pomeni „na obeh straneh katere koli meje“, hkrati pa bolj natančno pomeni tudi „vprašanja, ki posebej vplivajo na regije na obeh straneh skupne notranje ali zunanje meje“.

⁴⁵ Taki uničujoči napadi so bili med drugim izvedeni v Oslu (2011), Parizu (2015), Bruslju (2016) in Manchestru (2017). V napadu z doma izdelanim eksplozivom v Lyonu (2019) je bilo ranjenih 13 ljudi.

⁴⁶ Kemikalije, ki bi se lahko zlorabile za doma izdelane eksplozive. To ureja Uredba (EU) 2019/1148 o trženju in uporabi predhodnih sestavin za eksplozive, ki se bo uporabljala od 1. februarja 2021.

⁴⁷ Europol je poročal, da so se v letu 2019 namere za izvedbo terorističnih napadov s kemičnimi, biološkimi, radiološkimi in jedrskimi snovmi še naprej pojavljale na spletnih terorističnih forumih in v družbenih medijih. Zaprti spletni forumi so se uporabljali za razpravljanje o možnih načinih delovanja in izmenjavo znanja prek priročnikov, navodil, plakatov in infografik, ki vsebujejo recepte za izdelavo in razširjanje različnih agensov (Europol, European Union Terrorism Situation and Trend Report, 2020).

⁴⁸ <https://www.bbc.com/news/world-australia-49764450>

⁴⁹ <https://www.dw.com/en/cologne-ricin-plot-bigger-than-initially-suspected/a-44319328>

⁵⁰ Na primer zbirko virov za biološko zaščito, ki jo je financirala Komisija. Državam članicam je bila dana na voljo 19. oktobra 2020 med sestankom svetovalne skupine za kemične, biološke, radiološke in jedrske snovi.

⁵¹ Skupno stališče 2001/931/SZVP in Uredba Sveta (ES) 2580/2001; Sklep Sveta (SZVP) 2016/1693, Uredba Sveta (ES) št. 881/2002 in Uredba Sveta (EU) 2016/1686.

KLJUČNI UKREPI:

Komisija bo:

- v letu 2021 predlagala schengensko strategijo;
- predlagala zavezo EU za varnost in odpornost mest s ciljem preprečevanja radikalizacije in boja proti njej ter zmanjšanja ranljivosti na javnih krajih;
- pomagala krepiti fizično varovanje verskih objektov v tesnem sodelovanju z državami članicami;
- predlagala ukrepe za krepitev odpornosti kritične infrastrukture;
- predlagala revizijo direktive o predhodnih informacijah o potnikih;
- vzpostavila sistem za izmenjavo informacij o zavrnitvah izdaje dovoljenja za strelno orožje;
- skupaj z državami članicami spremljala izvajanje ustrezne zakonodaje in po potrebi sprejela nadaljnje ukrepe v postopkih za ugotavljanje kršitev.

Države članice se poziva, naj:

- hitro odpravijo vrzeli in pomanjkljivosti pri izvajanju ustrezne zakonodaje;
- zagotovijo sistematično preverjanje vseh potnikov v ustreznih podatkovnih zbirkah na zunanjih mejah;
- v SIS izdajo razpise ukrepov v zvezi z domnevnimi tujimi terorističnimi bojovníki;
- nujno uvedejo funkcijo poizvedb po prstnih odtisih v sistem SIS za avtomatsko identifikacijo prstnih odtisov;
- hitro uvedejo sisteme SVI, ETIAS in ECRIS-TCN ter omogočijo njihovo interoperabilnost;
- okrepijo kemično in biološko zaščito.

4. ODZIVANJE

Po tem, ko se zgodi teroristični napad, so potrebni takojšnji ukrepi, da se čim bolj omeji njegov vpliv ter da se omogočita hitra preiskava in pregon storilcev. Nobena država članica tega ne zmora sama. Potrebno je sodelovanje na evropski in mednarodni ravni.

Operativna podpora: krepitev Europola

Europol in njegov Evropski center za boj proti terorizmu (ECTC) sta ključna za ukrepanje EU v boju proti terorizmu, operativna podpora centra pa se je v zadnjih letih povečala za petkrat (s 127 podprtih operativnih zadev v letu 2016 na 632 zadev v letu 2019). Evropski center za boj proti terorizmu je zdaj del vsake večje protiteroristične preiskave v EU. V okviru zakonodajne pobude za **okrepitev mandata Europola** je treba Europolu omogočiti **učinkovito sodelovanje z zasebnimi strankami**. Teroristi zlorablajo čezmejne storitve podjetij, da bi novačili privrženca, načrtovali in izvajali napade ter razširjali propagando, s katero hujskajo k nadaljnjim napadom. Številna podjetja želijo deliti podatke, vendar morda ne vedo, na koga naj se obrnejo, saj ni vedno jasno, katere države članice so

pristojne za pregon določenega kaznivega dejanja. Europol je v najboljšem položaju, da to vrzel zapolni in je prva kontaktna točka za identifikacijo in posredovanje relevantnih dokazov organom zadevnih držav članic.

Europol mora biti tudi sposoben podpirati nacionalne protiteroristične preiskave z **analizo obsežnih in kompleksnih podatkovnih naborov** („masovni podatki“). Izhodišče za to je uspešno delo Europola s projektno skupino *Fraternité* v podporo francoskim in belgijskim organom pri preiskavi napadov v Parizu novembra 2015 in napadov v Bruslju marca 2016⁵². Europol bo po zaslugi močnejše vloge na področju **raziskav in inovacij** nacionalnim organom pomagal pri uporabi sodobnih tehnologij za boj proti grožnji terorizma. Teroristi prikrivajo svojo identiteto, skrivajo vsebino svojih komunikacij ter tajno prevažajo nezakonito blago in vire z izkoriščanjem novih tehnologij. Zato moramo okrepiti operativno podporo Europola pri dešifriranju, pri tem pa zagotoviti popolno spoštovanje prava EU.

Sodelovanje na področju kazenskega pregona

Za okrepitev čezmejnega sodelovanja bo Komisija ob koncu leta 2021 predlagala **kodeks EU o policijskem sodelovanju**. S tem kodeksom bodo različni instrumenti EU za operativno sodelovanje na področju kazenskega pregona vpeti v skladen in sodoben konsolidiran pravni režim EU, s čimer se bo tudi olajšalo čezmejno sodelovanje v boju proti terorizmu. V predlogu bodo proučene tudi obstoječe smernice Sveta in najbolj napredni dvostranski ali večstranski sporazumi med državami članicami, ki so v veljavi⁵³.

Komisija bo še naprej podpirala dejavnosti različnih **mrež na področju kazenskega pregona**. Te dejavnosti na primer zajemajo skupna usposabljanja in vaje, razvoj kanalov in zmogljivosti za čezmejno komunikacijo in operacije ter izboljšanje združevanja virov, ki jih je mogoče mobilizirati med incidenti. Komisija bo še naprej podpirala in zagotavljala trajnostnost **mreže ATLAS, to je mreže posebnih enot za posredovanje** držav članic EU, ki si prizadeva izboljšati policijski odziv v čezmejnih protiterorističnih operacijah.

Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR) je v okviru **programov za čezmejno sodelovanje Interreg** podpiral sodelovanje med policijo in drugimi varnostnimi službami v regijah, ki se nahajajo ob notranjih mejah. V programskem obdobju 2021–2027 se taka podpora lahko nadaljuje, vendar lahko ESRR prispeva tudi k ukrepom na področjih upravljanja meja in migracij, kot so ekonomska in socialna integracija državljanov tretjih držav, vključno z upravičenci do mednarodne zaščite.

Komisija bo spodbujala tudi medsektorsko sodelovanje z drugimi bistvenimi akterji, ki se ob izrednih dogodkih odzovejo prvi, kot so akterji, napoteni v okviru **mehanizma Unije na področju civilne zaščite**, ki imajo lahko odločilno vlogo pri odzivanju na večje incidente, kot so teroristični napadi ali kemične, biološke, radiološke ali jedrske nesreče, ki bi lahko presegli nacionalne zmogljivosti.

Okrepitev izmenjave informacij

⁵² Projektna skupina *Fraternité* je analizirala 19 terabajtov informacij, da bi z analizo komunikacijskih, finančnih, spletnih in forenzičnih zapisov nadalje preiskala mednarodne povezave teroristov. Europol je z obdelavo obsežnih in kompleksnih podatkov pridobil 799 obveščevalnih podatkov.

⁵³ Predlog bosta spremljala ocena učinka in posvetovanje z državami članicami, pridruženimi schengenskimi državami in relevantnimi organi EU.

Organi kazenskega pregona potrebujejo za preprečevanje, preiskovanje in pregon terorističnih in drugih kaznivih dejanj pravočasen dostop do relevantnih informacij. Obstoječa **Prümska sklepa**⁵⁴ sta bila bistvena pri omogočanju državam članicam, da izmenjujejo prstne odtise, DNK in nekatere podatke iz registrov vozil. Vendar pa bi bilo treba glede na razvoj na tehničnem, forenzičnem in operativnem področju ter na področju varstva podatkov ta sklepa posodobiti, področji njune uporabe pa bi bilo mogoče razširiti, da bi bolje podpirala države članice v preiskavah terorizma in drugih kaznivih dejanj. Komisija bo leta 2021 predlagala revizijo Prümskih sklepov, da bi se ocenilo, kako bi ju bilo mogoče prilagoditi, da bosta ustrezala sedanjim in prihodnjim operativnim potrebam organov kazenskega pregona, ter da bi se ju uskladilo s pravnim okvirom EU za varstvo podatkov.

Agencije s področja pravosodja in notranjih zadev (kot so Europol, Eurojust in Frontex) bodo morale okrepiti svoje usklajevanje v boju proti terorizmu. Skupaj z državami članicami in glede na svoje posebne odgovornosti bi morale opredeliti povezovalne dejavnike in izvesti rešitve za učinkovit pristop na ravni EU. Komisija bo v ta namen pripravila posebne predloge, zlasti za vzpostavitev učinkovitega mehanizma za izmenjavo informacij v primerih boja proti terorizmu, ki bi moral vključevati digitalno sodelovalno platformo za skupne preiskovalne enote, ter za pospešitev uvedbe sistema za iskanje po načelu „zadetek / ni zadetka“, ki omogoča odkrivanje povezav med podatki Europolu in Eurojusta. Komisija v okviru okrepljenega mandata Europolu predlaga vzpostavitev takega sistema tudi med Europolom in Evropskim javnim tožilstvom (EJT). Še naprej je tudi cilj, da se mandat Evropskega javnega tožilstva razširi na čezmejna teroristična kazniva dejanja.

V nedavnem nizu napadov se je jasno pokazalo, kako pomembna je zanesljiva analiza grožnje, ki jo predstavljajo **osebe, ki veljajo za teroriste ali nasilne skrajneže**. Komisija podpira delo, ki ga je nedavno začrtal Svet⁵⁵. Potrebni so rednejše strateške razprave o tej pomembni temi, boljše medsebojno razumevanje in poznavanje nacionalnih konceptov ter **olajšanje izmenjave informacij**, kadar gre za vnašanje ustreznih informacij v **informacijske sisteme EU**. Redna izmenjava strateških podatkov bi morala vključevati izmenjavo praktičnih orodij, kot so ocene tveganja, in njihovo vrednotenje.

Čeprav je večja izmenjava informacij med državami članicami EU nujna, pa ne zadostuje vedno za učinkovito obravnavanje svetovnih groženj. Zato je mednarodno sodelovanje ključni element učinkovitega odziva na grožnje. Dvostranski sporazumi s ključnimi partnerji imajo pomembno vlogo pri izmenjavi informacij, zavarovanju dokazov in preiskovalnih sledih iz jurisdikcij zunaj EU. V zvezi s tem ima **Interpol** kot mednarodna organizacija kriminalistične policije pomembno vlogo. Kljub dolgotrajnemu sodelovanju med EU in Interpolom obstajajo področja, na katerih bi bilo treba sodelovanje vzpostaviti ali pa ga okrepiti. Interpol je ključni partner v boju proti terorizmu, na primer zaradi strokovnega znanja o tujih terorističnih bojovníkih. To med drugim vključuje njegovo delo v zvezi z zbiranjem informacij z bojišč in preprečevanjem neodkritih prehodov meje. Več organov EU se pri opravljanju svojih nalog sooča z operativno potrebo po dostopu do Interpolovih podatkovnih zbirk. Da bi Komisija omogočila tak dostop v skladu z zahtevami zakonodaje EU, pripravlja ustrezne instrumente za **pogajanja o sporazumu o sodelovanju med EU in Interpolom**.

⁵⁴ Sklep Sveta 2008/615/PNZ o poglobitvi čezmejnega sodelovanja, zlasti na področju boja proti terorizmu in čezmejnemu kriminalu, ter Sklep Sveta 2008/616/PNZ o izvajanju Sklepa 2008/615/PNZ.

⁵⁵ V ustreznem delu sklepov Sveta o notranji varnosti, ki jih je Svet za pravosodje in notranje zadeve sprejel 4. decembra, in podrobnih sklepih, o katerih se je dogovorila Delovna skupina za področje terorizma in jih je 19. novembra potrdil odbor COSI.

Podpiranje preiskav in pregona

Finančnoobveščevalne enote imajo bistveno vlogo pri odkrivanju financiranja terorizma, saj od številnih finančnih in nefinančnih institucij prejemajo poročila o sumljivih transakcijah, ki jih analizirajo skupaj z drugimi pomembnimi informacijami, preden rezultate svoje analize posredujejo organom kazenskega pregona ali tožilcem. Komisija bo preučila, kako bi bilo mogoče izboljšati njihovo analitično zmogljivost z vzpostavitvijo **usklajevalnega in podpornega mehanizma EU za finančnoobveščevalne enote**⁵⁶.

Ključnega pomena so **finančne preiskave**, ki sledijo toku denarja in pomagajo identificirati prej neznanе pomagače. Potrebne so nove strukture za podporo finančnim preiskovalcem, da bi se olajšalo njihovo čezmejno delo ter povečala učinkovitost finančnih preiskav v primerih terorizma. Komisija predlaga vzpostavitev **mreže finančnih preiskovalcev za boj proti terorizmu**. Takšna mreža bi podpirala izmenjavo preiskovalnih tehnik in izkušenj v zvezi s finančnimi preiskavami, pri čemer bi se upoštevalo delo, ki so ga opravile nacionalne finančnoobveščevalne enote. Vključevati bi morala Europol in njegov Center za finančni in gospodarski kriminal, sodelovati z mrežo uradov za odvzem premoženjske koristi ter prispevati k temu, da bi preiskovalci izboljšali analizo in bolje razumeli trende ter porajajoča se tveganja ter da bi se okrepila njihova zmogljivost.

Za preiskovanje financiranja terorizma in širših terorističnih mrež morajo imeti preiskovalci dostop do **informacij o bančnih računih**. Komisija je poudarila, da morajo imeti finančnoobveščevalne enote in organi kazenskega pregona hiter čezmejni dostop do informacij o nacionalnih bančnih računih v drugih državah članicah⁵⁷. To bi bilo mogoče doseči z medsebojno povezavo centraliziranih registrov bančnih računov, za katero Komisija meni, da je izvedljiva⁵⁸. Komisija bi se s tem tudi odzvala na poziv Sveta, naj razmisli o okrepitvi pravnega okvira za medsebojno povezovanje nacionalnih centraliziranih mehanizmov⁵⁹. Leta 2021 namerava predlagati zakonodajo za doseg te medsebojne povezanosti in vzpostavitev **medsebojno povezanih registrov bančnih računov**. Komisija bo razmislila o tem, da se organom kazenskega pregona in uradom za odvzem premoženjske koristi omogoči dostop do takšnega registra, pogoj za to pa bosta ocena učinka, tudi glede temeljnih pravic, in polno spoštovanje načela sorazmernosti⁶⁰. S tem se bo okrepilo čezmejno sodelovanje. Komisija bo leta 2021 ponovno ocenila tudi grožnje in ranljivosti, povezane s tujim financiranjem terorizma ter zbiranjem in prenosom sredstev prek **neprofitnih organizacij**⁶¹, pri čemer bo upoštevala nedavni razvoj dogodkov na tem področju.

V okviru **programa za sledenje financiranja terorističnih dejavnosti (TFTP)**⁶² je bilo pridobljeno pomembno število obveščevalnih podatkov, ki so pripomogli k preiskovanju in odkritju terorističnih zarot ter izsleditvi njihovih snovalcev in izvajalcev⁶³. Sporazum med EU in ZDA o programu za sledenje financiranja terorističnih dejavnosti je močno orodje za organe kazenskega pregona ZDA in EU v boju proti terorizmu ter vključuje zaščitne ukrepe,

⁵⁶ Kot je predlagano v Akcijskem načrtu za preprečevanje pranja denarja z dne 7. maja 2020, C(2020) 2800 final.

⁵⁷ Akcijski načrt za preprečevanje pranja denarja z dne 7. maja 2020, C(2020) 2800 final.

⁵⁸ COM(2019) 273 final.

⁵⁹ Sklepi Sveta iz junija 2020 o okrepitvi finančnih preiskav, dokument Sveta 8927/20.

⁶⁰ Glej tudi COM(2020) 605 final.

⁶¹ Prejšnje ocene so bile vključene v nadnacionalni oceni tveganja, ki jo je Komisija pripravila leta 2019 (COM(2019) 370), in v Sporočilu Komisije o preprečevanju in boju proti financiranju terorizma s pomočjo okrepljenega usklajevanja na nacionalni ravni in večje preglednosti neprofitnega sektorja (COM(2005) 620).

⁶² UL L 195, 27.7.2010, str. 5.

⁶³ COM(2013) 843 final.

ki zagotavljajo varstvo zasebnosti državljanek in državljanov EU. Naslednji skupni pregled sporazuma bo opravljen v letu 2021.

Dandanes velik del **preiskav** vseh oblik kaznivih dejanj in terorizma vključuje **šifrirane podatke**. Šifriranje je bistvenega pomena za digitalni svet, saj varuje digitalne sisteme in transakcije. Je pomembno orodje za zaščito kibernetске varnosti in temeljnih pravic, vključno s svobodo izražanja, zasebnostjo in varstvom podatkov. Obenem se lahko uporablja tudi kot varen kanal za storilce kaznivih dejanj, da lahko skrivajo svoja dejanja pred organi kazenskega pregona in sodstvom. Komisija bo v sodelovanju z državami članicami opredelila možne pravne, operativne in tehnične **rešitve za zakonit dostop** ter spodbujala pristop, ki ohranja učinkovitost šifriranja pri varstvu zasebnosti in varnosti komunikacij, obenem pa zagotavlja učinkovit odziv na kriminal in terorizem.

Kot so ministri EU priznali v skupni izjavi z dne 13. novembra 2020⁶⁴, sta **razpoložljivost digitalnih dokazov in dostop do njih** bistvenega pomena. Potreben je jasen in trden okvir za pravočasen čezmejni dostop do elektronskih dokazov in preiskovalnih sledi, saj so digitalni dokazi potrebni v približno 85 % vseh kazenskih preiskav. Komisija poziva zakonodajalca, naj organom zagotovita hiter in zanesljiv dostop do elektronskih dokazov, kar pomeni, da morata čim prej sprejeti **predloga o elektronskih dokazih**. Poleg tega je pomembno, da vse države članice brez nepotrebnega odlašanja vzpostavijo povezavo z **digitalnim sistemom za izmenjavo elektronskih dokazov (eEDES)**. Komisija namerava v zakonodajnem predlogu o digitalizaciji postopkov pravosodnega sodelovanja določiti prihodnje področje uporabe sistema eEDES⁶⁵.

EU potrebuje tudi močna pravila za **sodelovanje z našimi mednarodnimi partnerji** na področju digitalnih preiskav. Mednarodni okvir za tako sodelovanje je Budimpeška konvencija o kibernetски kriminaliteti. Komisija bo storila vse v svoji moči, da bi se lahko v začetku leta 2021 zaključila pogajanja o posodobljenem okviru (drugi dodatni protokol), ki bo izzive današnjih kibernetско omogočenih kaznivih dejanj, vključno s terorizmom, obravnaval z novimi in okrepljenimi orodji za sodelovanje, dopolnjenimi s potrebnimi zaščitnimi ukrepi za varstvo temeljnih pravic. Komisija si bo prizadevala za čim prejšnji napredek pri pogajanjih o sporazumu med EU in ZDA o čezmejnem dostopu do elektronskih dokazov, pri čemer bo zagotovila, da bo izid pogajanj skladen z notranjimi pravili Unije o elektronskih dokazih.

Poleg tega so **dokazi z bojišč**, to je informacije, do katerih pridejo in jih zberejo vojaške sile med operacijami na bojišču ali zasebne stranke na konfliktnem območju, ključnega pomena za **pregon**. Komisija bo še naprej podpirala države članice pri uporabi informacij z bojišč za identifikacijo, odkrivanje in pregon tujih terorističnih bojevnikov, ki se vračajo, in sicer z oblikovanjem najboljših praks⁶⁶, izmenjavo informacij in morebitnim financiranjem projektov. Komisija in Evropska služba za zunanje delovanje bosta zlasti še naprej podpirali in krepili sodelovanje s ključnimi tretjimi državami, kot so ZDA, vključno z izmenjavo informacij in zagotavljanjem vključevanja informacij z bojišč v evropsko varnostno arhitekturo in omrežja.

⁶⁴ <https://www.consilium.europa.eu/sl/press/press-releases/2020/11/13/joint-statement-by-the-eu-home-affairs-ministers-on-the-recent-terrorist-attacks-in-europe/>

⁶⁵ Glej Delovni program Komisije za leto 2021.

⁶⁶ Memorandum Eurojusta iz leta 2020 o dokazih z bojišč: <https://www.eurojust.europa.eu/battlefield-evidence-increasingly-used-prosecute-foreign-terrorist-fighters-eu>

Države članice se za zagotovitev dostopa do digitalnih dokazov in preiskovalnih sledi opirajo na **okvire za hrambo podatkov**, ki se uporabljajo za zaščito nacionalne in javne varnosti ter pri izvajanju kazenskih preiskav. Sodišče je v nedavnih sodbah glede hrambe podatkov⁶⁷ sicer potrdilo, da pravo EU nasprotuje splošni in neselektivni hrambi podatkov, vendar je opredelilo nekatere situacije, v katerih je **hramba dopustna** na podlagi jasnih in sorazmernih obveznosti, določenih v pravu, in ob upoštevanju strogih materialnih in procesnih jamstev⁶⁸. Ministrice in ministri EU za notranje zadeve so v nedavni skupni izjavi⁶⁹ poudarili, kako pomembno je zasnovati nadaljnje ukrepe v zvezi s hrambo podatkov za namene boja proti kriminalu. Komisija bo ocenila razpoložljive možnosti za identifikacijo in izsleditev teroristov in drugih storilcev kaznivih dejanj ob spoštovanju prava EU, kot ga razlaga Sodišče.

Krepitev zmogljivosti držav članic za preiskovanje in zbiranje dokazov je pomemben vidik odziva kazenskega pravosodja na terorizem. Komisija bo ocenila tudi potrebo po pravilih o čezmejni uporabi dokazov v kazenskih postopkih. Poleg tega je treba identificirati morebitne povezave med sodnimi postopki (preiskavami in pregoni) v primerih terorizma v državah članicah. V ta namen je Eurojust leta 2019 vzpostavil **protiteroristično evidenco**. Evidenca bi morala postati proaktivno orodje za zagotavljanje usklajevanja v čezmejnih sodnih postopkih za boj proti terorizmu, Eurojust pa bi moral imeti na voljo ustrezna sredstva. V ta namen bo Komisija leta 2021 sprejela **zakonodajni predlog za izboljšanje izmenjave informacij in usklajevanja v sodnih postopkih v čezmejnih primerih terorizma**, da bi zagotovila varnost in učinkovitost te izmenjave ter Eurojustu omogočila, da se na tej podlagi pravočasno odzove.

Okrepljena podpora žrtvam terorizma

Zagotavljanje potrebne podpore, zaščite in priznanja žrtvam terorizma je ključen del odzivanja na terorizem. EU je sprejela trden sklop pravil o podpori in zaščiti **pravic žrtev**, vključno z žrtvami terorizma⁷⁰. Poleg tega morajo imeti države članice v skladu z direktivo o odškodnini iz leta 2004⁷¹ vzpostavljene nacionalne odškodninske sheme, tudi za žrtve terorizma.

Komisija je januarja 2020 vzpostavila **strokovno središče EU za žrtve terorizma**, ki je dvoletni projekt⁷². Središče državam članicam in nacionalnim organizacijam za podporo žrtvam pomaga pri uporabi pravil EU, tako da zagotavlja smernice in dejavnosti usposabljanja ter deluje kot središče strokovnega znanja. Potreba po njegovem nadaljnjem delovanju bo ocenjena do konca leta 2021. Preučena bo tudi možnost za morebitno vključitev tega središča v prihodnje vozlišče znanja EU na temo preprečevanja radikalizacije. Komisija

⁶⁷ Sodbe v zadevi C-623/17, Privacy International, ter združenih zadevah C-511/18, C-512/18 in C-520/18 *Quadrature du Net* a.o. z dne 6. oktobra 2020.

⁶⁸ Glej prejšnjo opombo. Ta jamstva vključujejo možnosti za splošno hrambo podatkov o prometu in lokaciji za zaščito pred resnimi grožnjami za nacionalno varnost, ki so pristne, sedanje in predvidljive, za ciljno hrambo podatkov o prometu in lokaciji glede na osebe in geografska merila za boj proti hudim kaznivim dejanjem in preprečevanje resnih groženj javni varnosti, za splošno hrambo naslovov IP, pripisanih viru komunikacije, za omejeno obdobje in za namene boja proti hudim kaznivim dejanjem, ter za splošno hrambo tako imenovanih podatkov o civilni identiteti za namene boja proti kaznivim dejanjem na splošno.

⁶⁹ Skupna izjava ministric in ministrov EU za notranje zadeve o nedavnih terorističnih napadih v Evropi, <https://www.consilium.europa.eu/sl/press/press-releases/2020/11/13/joint-statement-by-the-eu-home-affairs-ministers-on-the-recent-terrorist-attacks-in-europe/>.

⁷⁰ Ta vključujejo Direktivo 2012/29/EU o pravicah žrtev, ki zajema pravice za vse žrtve vseh kaznivih dejanj, in Direktivo (EU) 2017/541 o boju proti terorizmu, ki se bolj neposredno odziva na posebne potrebe žrtev terorizma.

⁷¹ Direktiva Sveta 2004/80/ES z dne 29. aprila 2004 o odškodnini žrtvam kaznivih dejanj

⁷² https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/criminal-justice/eu-centre-expertise-victims-terrorism_en.

je junija 2020 sprejela prvo **strategijo EU o pravicah žrtev (2020–2025)**⁷³. Strategija namenja posebno pozornost najbolj ranljivim žrtvam, vključno z žrtvami terorizma. Da bi se izboljšala sodelovanje in usklajevanje pri zagotavljanju podpore žrtvam terorizma, bi morale države članice vzpostaviti **nacionalne enotne kontaktne točke za žrtve terorizma**⁷⁴. Komisija bo v okviru strategije ocenila obstoječa pravila EU o pravicah žrtev in po potrebi do leta 2022 predlagala zakonodajne spremembe. Ocenila bo tudi, kako bi bilo mogoče izboljšati dostop žrtev do odškodnine, tudi v primerih čezmejnega terorizma, ko žrtve prebivajo v drugi državi članici, kot je tista, v kateri je prišlo do terorističnega napada. Komisija se vsako leto spominja žrtev terorizma ob evropskem dnevu žrtev terorizma in s tem izkazuje enotnost in odpornost proti terorizmu v naši družbi.

KLJUČNI UKREPI

Komisija bo:

- predlagala revizijo Prümških sklepov;
- vzpostavila mrežo finančnih preiskovalcev za boj proti terorizmu, da bi se izboljšale čezmejne finančne preiskave;
- podpirala države članice pri uporabi informacij z bojišč za identifikacijo, odkrivanje in pregon tujih terorističnih bojnikov, ki se vračajo;
- predlagala mandat za pogajanja o sporazumu o sodelovanju med EU in Interpolom;
- podpirala žrtve terorizma, tudi prek strokovnega središča EU za žrtve terorizma.

Evropski parlament in Svet sta pozvana, naj:

- nujno sprejmeta predloga o elektronskih dokazih, da se organom zagotovi hiter in zanesljiv dostop do elektronskih dokazov;
- preučita predlog za revizijo mandata Europolu.

5. KREPITEV MEDNARODNEGA SODELOVANJA V OKVIRU VSEH ŠTIRIH STEBROV

Partnerstva za boj proti terorizmu, vključno s tesnim sodelovanjem z državami v sosedstvu EU, so bistvena za izboljšanje varnosti v sami EU. Svet je v boju proti terorizmu pozval k nadaljnji krepitvi zunanjega sodelovanja EU s poudarkom na Zahodnemu Balkanu, Severni Afriki in na Bližnjem vzhodu, območju Sahela, Afriškem rogu, drugih afriških državah, kjer so teroristične dejavnosti v porastu, in v ključnih regijah v Aziji. Takšno sodelovanje lahko pomaga državam članicam pri prizadevanjih za zaježitev terorističnih dejavnosti, pa tudi pri svetovnih prizadevanjih za boj proti terorističnim organizacijam. S tega vidika je podpora mreže strokovnjakov za boj proti terorizmu in varnost v raznih delegacijah EU še naprej bistvenega pomena pri lažšanju sodelovanja in spodbujanju krepitve zmogljivosti.

⁷³ COM(2020) 258 final.

⁷⁴ V skladu s sklepi Sveta z dne 4. junija 2018 o žrtvah terorizma (9719/18).

Še naprej bo ključno sodelovanje na področju boja proti terorizmu s **partnericami z Zahodnega Balkana**, tudi prek ustreznih agencij EU. Bistvenega pomena je celovito izvajanje skupnega akcijskega načrta za boj proti terorizmu za Zahodni Balkan⁷⁵, vključno z nadaljnjim vključevanjem regije v dejavnosti mreže za ozaveščanje o radikalizaciji. Komisija bo še naprej prednostno obravnavala skupna prizadevanja na področju policijskega in pravosodnega sodelovanja. Ključnega pomena sta tudi boj proti financiranju terorizma ter zaščita državljanov in infrastrukture⁷⁶. Sodelovanje s partnericami z Zahodnega Balkana na področju strelnega orožja se bo v prihodnjih letih okrepilo z njihovo večjo vključenostjo v prednostno nalogo v zvezi s strelnim orožjem Evropske večdisciplinarne platforme proti grožnjam kriminala (EMPACT). Komisija bo tudi še naprej finančno podpirala partnerice z Zahodnega Balkana, Ukrajino in Moldavijo z izvajanjem akcijskega načrta EU za boj proti nedovoljeni trgovini s strelnim orožjem.

Sodelovanje s prednostnimi državami **južnega sosedstva** bi bilo treba dodatno okrepiti, da bi se sprejeli še močnejši ukrepi za preprečevanje terorizma in boj proti njemu, vključno s pranjem denarja in financiranjem terorizma, pa tudi ukrepi za zaščito javnih prostorov in krepitev pravne države. Tudi države južnega Sredozemlja so zaradi svoje geografske bližine in skupnih varnostnih groženj ena od prioritet EU pri razvoju policijskega sodelovanja. Komisija je pooblaščenca, da se z Alžirijo, Egiptom, Izraelom, Jordanijo, Tunizijo, Marokom in Libanonom pogaja o mednarodnih sporazumih za izmenjavo osebnih podatkov z Europolom v okviru terorizma in hudih oblik organiziranega kriminala. Poleg tega Komisija trenutno zaproša Svet za pooblastilo za začetek pogajanj z desetimi tretjimi državami⁷⁷ o sodelovanju med Eurojustom in temi tretjimi državami z namenom učinkovitega odzivanja na terorizem. Okrepila bo tudi sodelovanje v ključnih državah podsaharske Afrike in Azije na bistvenih področjih strategije.

EU bi zlasti morala z ustreznimi organi ZN, kot je Urad Združenih narodov za boj proti terorizmu (UNOCT), pa tudi z drugimi organizacijami, kot sta OVSE in Svet Evrope, okrepiti sodelovanje pri vprašanjih, povezanih s terorizmom.

Komisija in ESZD bosta okrepili tudi sodelovanje z **mednarodnimi organizacijami**, kot so NATO, Interpol, Projektna skupina za finančno ukrepanje (FATF) in Globalni forum za boj proti terorizmu, ter s ključnimi strateškimi partnerji, kot so Združene države Amerike, Kanada in Nova Zelandija ter Svetovna koalicija za boj proti Daišu, da bi izmenjali izkušnje, spodbujali tesnejše sodelovanje, vključno z izmenjavo mnenj o vlogi interneta in družbenih medijev, ter okrepili raziskovalne zmogljivosti, povezane s preprečevanjem. Na svetovni ravni bo EU še naprej krepila vlogo civilne družbe, lokalnih akterjev in skupnosti pri razvoju odziva za obravnavanje ranljivih posameznikov in podpiranje odpornih družb.

Pristop EU glede zunanje varnosti v okviru skupne zunanje in varnostne politike (SZVP) ter skupne varnostne in obrambne politike (SVOP) bo še naprej bistven del prizadevanj EU za boj proti terorizmu in nasilnemu ekstremizmu, da bi se okrepila stabilnost in zaščitili evropski varnostni interesi. Visoki predstavnik/podpredsednik bo imel ob podpori ESZD še naprej ključno vlogo pri krepitvi strateškega in operativnega sodelovanja s tretjimi državami in

⁷⁵ Skupni akcijski načrt za boj proti terorizmu za Zahodni Balkan, 5. oktober 2018, https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/news/docs/20181005_joint-action-plan-counter-terrorism-western-balkans.pdf.

⁷⁶ [Sporočilo o verodostojni širitveni perspektivi in okrepljenem sodelovanju EU z Zahodnim Balkanom, COM\(2018\) 65, str. 10](https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2020/10/23/joint-press-statement-eu-western-balkans-ministerial-forum-on-justice-and-home-affairs/); <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2020/10/23/joint-press-statement-eu-western-balkans-ministerial-forum-on-justice-and-home-affairs/> in tudi https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/news/docs/20181005_joint-action-plan-counter-terrorism-western-balkans.pdf.

⁷⁷ Alžirijo, Armenijo, Bosno in Hercegovino, Egiptom, Izraelom, Jordanijo, Libanonom, Marokom, Tunizijo in Turčijo.

mednarodnimi organizacijami, tako da bo v celoti izkoristil razpoložljiva zunanja orodja, kot so dialogi na visoki ravni o boju proti terorizmu, mreža strokovnjakov za zatiranje terorizma in varnost v delegacijah EU ter po potrebi misije in operacije SVOP.

KLJUČNI UKREPI:

Komisija oz. visoki predstavnik/podpredsednik bosta:

- okrepila sodelovanje s partnericami z Zahodnega Balkana v zvezi s strelnim orožjem;
- vodila pogajanja o mednarodnih sporazumih z državami južnega sosedstva za izmenjavo osebnih podatkov z Europolom;
- okrepila sodelovanje z mednarodnimi organizacijami;
- povečala strateško in operativno sodelovanje z drugimi regijami, kot sta Sahel in Afriški rog, ter z drugimi afriškimi državami in ključnimi regijami v Aziji.

Evropski parlament in Svet sta pozvana, naj:

- odobrita začetek pogajanj z državami južnega sosedstva, da se omogoči

SKLEPNE

UGOTOVITVE

Grožnja terorizma je resnična, nevarna in žal dolgotrajna. Zaradi tega je potrebna obnovljena in trajna zaveza za sodelovanje v boju proti tej grožnji. Moramo biti enotni v boju proti terorizmu, ki si prizadeva razdeliti družbo. S to agendo EU za boj proti terorizmu določamo našo pot naprej.

Za nadaljevanje in usklajevanje tega dela bo Komisija imenovala **koordinatorja za boj proti terorizmu**, katerega naloga bo usklajevanje različnih področij politike EU in financiranja na področju boja proti terorizmu v okviru Komisije, vključno s sodelovanjem in usklajevanjem z državami članicami, v sodelovanju s koordinatorjem EU za boj proti terorizmu iz Sveta, ustreznimi agencijami EU in Evropskim parlamentom.

Naša najmočnejša zaščita pred grožnjo terorizma so vključujoči in na pravicah osnovani temelji Unije. Vključujoča in sprejemajoča družba, ki v celoti spoštuje pravice vseh, je družba, v kateri bodo teroristi težje radikalizirali in novačili. Vsi skupaj moramo zagovarjati, okrepiti in varovati naše demokratične in temeljne vrednote pred tistimi, ki se jih trudijo spodkopati. V ta namen moramo vlagati v socialno kohezijo, izobraževanje in vključujoče družbe, v katerih sleherni posameznik občuti, da se njegova identiteta spoštuje in da sam scela pripada skupnosti kot celoti.

Ta agenda EU za boj proti terorizmu nadgrajuje obstoječe politike in instrumente ter bo okrepila okvir EU za nadaljnje izboljšave pri predvidevanju groženj in tveganj, preprečevanju radikalizacije in nasilnega ekstremizma, zaščiti ljudi in infrastrukture, vključno z varnostjo na zunanjih mejah, ter učinkovitem odzivanju po napadih.

V agendi je napovedana vrsta novih ukrepov, vendar pa bosta izvajanje in izvrševanje še naprej ključnega pomena in zanju si moramo prizadevati na vseh ravneh, od hitrega sprejetja in uporabe pravnega okvira do zagotavljanja čim hitrejšega učinka ukrepov na terenu. Komisija bo sodelovala z državami članicami ter obveščala Evropski parlament, Svet in

zainteresirane strani. Angažirana bo pri vseh ustreznih ukrepih za izvajanje agende EU za boj proti terorizmu.